

PROCEDURA
OPRACOWANIA I WERYFIKOWANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA NA WYDZIALE
NAUK O ZIEMI I GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ

I. Opracowanie kierunkowych efektów kształcenia dla nowych kierunków studiów

1.1. Zasady ogólne

Zgodnie z § 10 ust. 3 Uchwały Nr XXII – 34.4/11 Senatu UMCS z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie wytycznych do projektowania efektów kształcenia, programów kształcenia i planów studiów oraz uruchamiania kierunków pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, projekt efektów kształcenia przygotowuje Zespół Programowy powołany dla danego kierunku studiów.

Najważniejsze zadania na tym etapie to:

- 1) zaadaptowanie efektów obszarowych według Krajowych Ram Kwalifikacji, stosownie do specyfiki planowanego kierunków studiów,
- 2) w przypadku kształcenia pedagogicznego, uwzględnienie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela według obowiązujących aktów prawnych,
- 3) zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w prace zespołu przygotowującego efekty kształcenia dla danego kierunku.

1.2. Wytyczne szczegółowe

1. Kierunkowe efekty kształcenia to inaczej oczekiwane rezultaty kształcenia, które student uzyskuje w trakcie realizacji programu kształcenia, zapisane w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
 - a) kategoria wiedzy obejmuje znajomość pojęć, faktów, hipotez i teorii oraz ich rozumienie,
 - b) kategoria umiejętności obejmuje zdolności wykorzystania posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu określonych zadań, tak o charakterze intelektualnym, jak i praktycznym,
 - c) kategoria kompetencji społecznych obejmuje system postaw i zachowań, które są potrzebne do sprawnego funkcjonowania w środowisku społecznym.
2. W przypadku, gdy dany kierunek prowadzony jest zarówno w profilu praktycznym, jak i ogólnoakademickim, formułowane są dwa odrębne zestawy efektów kształcenia, oddzielnie dla każdego profilu.
3. W przypadku, gdy dany kierunek prowadzony jest zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej, zakładane efekty kształcenia dla obu tych form są takie same.
4. W przypadku, gdy dany kierunek studiów prowadzony jest zarówno na poziomie pierwszego, jak i drugiego stopnia, efekty kształcenia dla studiów II stopnia są efektami pogłębionymi i poszerzonymi w stosunku do efektów z poziomu niższego.
5. W przypadku studiów o profilu praktycznym wśród planowanych efektów kształcenia znaczącą część winna stanowić grupa efektów z zakresu umiejętności praktycznych.
6. Efekty kształcenia formułowane są w taki sposób, aby możliwe było stwierdzenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta.
7. Zdefiniowane dla danego kierunku efekty kształcenia są podstawą tworzenia pozostałych elementów programu kształcenia.

8. Opracowany dla danego kierunku zestaw efektów kształcenia jest wynikiem autonomicznej decyzji Wydziału, potwierdzonej pozytywną opinią Rady Wydziału. W procesie projektowania kierunkowych efektów kształcenia należy uwzględnić:
 - a) obszarowe efekty kształcenia,
 - b) misję i strategię rozwoju UMCS,
 - c) potencjał badawczy i kadrowy Wydziału, a także jego zaplecze dydaktyczne,
 - d) potrzeby rynku pracy wynikające z prowadzonych badań losów absolwentów oraz z opinii interesariuszy zewnętrznych,
 - e) wzorce krajowe i międzynarodowe w zakresie danego kierunku kształcenia,
 - f) przykłady dobrych praktyk wypracowane przez poszczególne wydziały UMCS oraz inne jednostki edukacyjne z kraju i zza granicy,
 - g) wymagania i zalecenia Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

2. Opiniowanie kierunkowych efektów kształcenia

1. Zestaw kierunkowych efektów przygotowany przez odpowiedni Zespół Programowy ocenia Zespół ds. Jakości Kształcenia. Ocenie podlega strona merytoryczna planowanych rezultatów, ich zgodność z ustaleniami nadrzędnymi, a także poprawność formalna.
2. W przypadku studiów o profilu praktycznym zestaw kierunkowych efektów kształcenia opiniowany jest przez interesariuszy zewnętrznych reprezentujących dziedzinę, z którą związany jest planowany kierunek studiów.
3. Po uzyskaniu pozytywnych opinii przez Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz przez interesariuszy zewnętrznych, kierunkowe efekty kształcenia są opiniowane i zatwierdzane przez Radę Wydziału, a następnie kierowane na posiedzenie Senatu UMCS w terminie określonym właściwymi wewnętrznymi aktami prawnymi uczelni.

3. Opracowanie modułowych efektów kształcenia

1. Kierunkowe efekty kształcenia realizowane są w ramach poszczególnych modułów występujących w planie studiów. Każdy z modułów realizuje część efektów kierunkowych w taki sposób, żeby w rezultacie końcowym uzyskane zostały wszystkie zaplanowane efekty kształcenia.
2. Efekty modułowe projektowane są na etapie tworzenia programu kształcenia, zgodnie z wewnętrznymi aktami prawnymi UMCS.
3. Efekty modułowe mogą ulegać zmianie, pod warunkiem, że zmiany zostaną wprowadzone przed rozpoczęciem danego modułu do:
 - a) sylabusów opisujących przebieg kształcenia w zakresie danego modułu,
 - b) matrycy efektów przedstawiającej bezpośrednie powiązania poszczególnych modułów kształcenia z zaplanowanymi efektami kierunkowymi; matryca stanowi jeden z elementów programu kształcenia, a jej wzór jest określony przez odpowiednie wewnętrzne akty prawne UMCS.
4. Za przygotowanie efektów modułowych, ich wprowadzenie do sylabusów oraz ewentualną modyfikację odpowiada koordynator danego modułu.
5. Zespół Programowy odpowiedni dla danego kierunku studiów w pierwszym miesiącu każdego semestru, dokonuje analizy modułowych efektów kształcenia pod kątem ich zgodności z efektami kierunkowych.

II. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

1. Uwagi wstępne

- 1.1. Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez:
 - a) bieżącą ocenę pracy studenta w trakcie trwania zajęć (projekty, prezentacje, opracowania pisemne, aktywność itp.),
 - b) egzaminy modułowe lub przedmiotowe,
 - c) praktyki zawodowe (jeżeli są przewidziane w planie studiów),
 - d) ocenę prac dyplomowych,
 - e) egzamin dyplomowy,
 - f) ogólnouniwersytecką ankietę oceny zajęć, według wzorów obowiązujących w UMCS.
- 1.2. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

2. Opis sposobów weryfikowania efektów kształcenia

- 2.1. Sposoby weryfikacji modułowych efektów kształcenia są określone w sylabusach obowiązujących w UMCS. Sylabus precyzuje warunki zaliczenia modułu. Ramowy system oceny studentów przedstawia Załącznik nr 1.
- 2.2. Sposób weryfikacji efektów kształcenia, uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej i dyplomowej, jest określony przez Regulamin Praktyk.
- 2.3. Proces weryfikacji efektów kształcenia poprzez pracę i egzamin dyplomowy określa regulamin dyplomowania wraz z załącznikami.
- 2.4. Wykorzystanie ogólnouniwersyteckiej ankiety oceny zajęć określa Załącznik nr 2.

3. Archiwizacja prac studenckich dokumentujących osiągnięcie założonych efektów kształcenia

Dokumentacja (egzaminy, prace zaliczeniowe, projekty oraz inne materiały wypracowane przez studentów) potwierdzająca zdobycie przez studenta założonych w programie efektów kształcenia są archiwizowane przez okres 1 roku po zakończeniu danego modułu. Zasady archiwizacji prac studentów przedstawia Załącznik nr 3.